

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/20-12/90
URBROJ: 50301-21/06-20-30

Zagreb, 30. studenoga 2020.

Hs**NP*021-12/20-09/28*50-20-09**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	02 -12- 2020		
Klasifikacijska oznaka:	021-12/20-09/28		Org. jed.
Uredbeni broj:	50-20-09		Pril. Vrij.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Izvješće Državnog odvjetništva Republike Hrvatske o radu državnih odvjetništava u 2019. godini – mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, KLASA: 021-12/20-09/28, URBROJ: 65-20-08, od 24. kolovoza 2020.

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17, 29/18, 53/20, 119/20 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20), Vlada Republike Hrvatske o Izvješću Državnog odvjetništva Republike Hrvatske o radu državnih odvjetništava u 2019. godini, daje sljedeće

MIŠLJENJE

Sukladno članku 72. Zakona o državnom odvjetništvu (Narodne novine, broj 67/18) Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske dužan je Hrvatskome saboru podnijeti izvješće o radu na kaznenim i prekršajnim predmetima, predmetima u vezi sa zaštitom imovinskih interesa Republike Hrvatske, Ustava Republike Hrvatske i zakona, o organizaciji, materijalnim i financijskim uvjetima za rad državnog odvjetništva te stanju i opterećenosti ljudskih potencijala državnog odvjetništva.

Izvješće Državnog odvjetništva Republike Hrvatske o radu državnih odvjetništava u 2019. godini (u daljnjem tekstu: Izvješće) sadrži prikaz pokazatelja učinkovitosti i kvalitete rada državnog odvjetništva za kazneni odjel i građansko-upravni odjel na razini cijelog sustava te posebno na razini Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, županijskih državnih odvjetništava, općinskih državnih odvjetništava i posebnih državnih odvjetništava, po svakom pojedinom državnom odvjetništvu te po posebnim tematskim područjima.

Prikaz rada na predmetima i pokazatelji učinkovitosti i kvalitete rada koji se prikazuju u ovom Izvješću temelje se na podacima informacijskog sustava državnog odvjetništva Case Tracking System (CTS) koji je stavljen u produkciju u svim državnim odvjetništvima krajem 2015., slijedom čega se Izvješćem ne iznosi komparativni prikaz petogodišnjeg razdoblja, nego samo usporedni podaci za četiri prethodne godine (2016.-2019.). U izradi Izvješća koriste se pokazatelji koje primjenjuje Komisija za učinkovitost pravosuđa Vijeća Europe, slijedom čega se rad i kvaliteta rada državnih odvjetništava prikazuje kroz kretanje indikatora učinkovitosti i kvalitete.

Izvješće obuhvaća i prikaz stanja ljudskih potencijala i materijalno-financijskih uvjeta za rad, pri čemu se daju i prijedlozi u svrhu daljnjeg unapređenja rada na pojedinim područjima djelovanja državnih odvjetništava.

U Republici Hrvatskoj su na dan 31. prosinca 2019. bila ustrojena 42 državna odvjetništva, i to 25 općinskih, 15 županijskih, Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta te Državno odvjetništvo Republike Hrvatske. Zakonom o područjima i sjedištima državnih odvjetništava (Narodne novine, broj 67/18), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2019., ustrojena su tri nova općinska državna odvjetništva, i to u Metkoviću, Pazinu i Vinkovcima. Na kraju 2019. u svim državnim odvjetništvima bilo je zaposleno 1.812 osoba (što je 40 zaposlenika ili 2,26 % više nego 2018.), od čega 636 državnih odvjetnika i njihovih zamjenika.

U Izvješću su prikazani zbirni podaci o radu državnih odvjetništava u četverogodišnjem razdoblju od 2016. do 2019., i to podaci o kretanju svih kaznenih, građanskih i upravnih predmeta u državnim odvjetništvima.

Iz navedenih zbirnih podataka o radu državnih odvjetništava u 2019. razvidno je da je priljev novih predmeta 215.688, što je u odnosu na 2018. više za 19 %. U 2019. riješeno je 219.498, a što je za 17 % više nego u 2018. Na kraju 2019. ostalo je neriješeno 46.979 predmeta, a što je za 29 % manje nego u 2018., kada je ostalo neriješeno 65.968 predmeta.

Indikatori uspješnosti koje primjenjuje Komisija za učinkovitost pravosuđa Vijeća Europe, a koji su ključni pokazatelji uspješnosti rada državnih odvjetništava pokazuju da se u razdoblju od 2016. do 2019. stopa ažurnosti (Clearance rate) povećava s 91 % u 2016. na 102 % u 2019., dok se vrijeme rješavanja predmeta (Disposition time) skraćuje, i to sa 144 dana u 2016. na 78 dana u 2019. Navedeno rezultira i povećanjem riješenih predmeta po rješavatelju sa 249 u 2016. na 340 u 2019. Prateći pregled pokazatelja uspješnosti rada po razinama državnih odvjetništava, uočava se pozitivan trend na razini općinskih državnih odvjetništava jer se stopa ažurnosti povećava, a vrijeme trajanja skraćuje. U 2019. je bio najmanji broj rješavatelja prisutan na radu, riješen je veći broj predmeta i smanjen broj neriješenih predmeta po rješavatelju. Pozitivni trendovi odnose se i na županijska državna odvjetništva, Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta te Državno odvjetništvo Republike Hrvatske. Ujedno se napominje da je na razini općinskih državnih odvjetništava nakon tri godine došlo do velikog povećanja primljenih predmeta, dok županijska državna odvjetništva, Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta te Državno odvjetništvo Republike Hrvatske imali su ujednačen broj primljenih predmeta u promatranom razdoblju.

Postupak i način rada na kaznenim predmetima bitno se razlikuje od postupanja i načina rada na građanskim i upravnim predmetima zbog čega su na svim razinama ustrojeni kazneni i građansko-upravni odjeli.

Pregled kretanja predmeta po vrsti predmeta pokazuje da se broj primljenih predmeta u referentnom razdoblju povećava, i to za kaznene odjele državnih odvjetništava sa 120.663 u 2016. na 128.851 u 2019. te u građansko-upravnim odjelima državnih odvjetništava sa 79.230 u 2016. na 86.837 u 2019. U 2019. je do povećanja primljenih i riješenih predmeta došlo dijelom zbog unosa starih predmeta koji nisu bili uneseni u informacijski sustav CTS, a dijelom zbog prijenosa predmeta na novoosnovana općinska državna odvjetništva.

Opći pregled kretanja predmeta općinskih državnih odvjetništava pokazuje da je na općinskoj razini broj primljenih predmeta u 2018. iznosio 142.575, a u 2019. 177.229. Broj riješenih predmeta je u 2018. iznosio 149.200, a u 2019. taj je broj 179.437. Iako je broj rješavatelja u 2019. (416,6) manji nego u 2018., kada ih je bilo 474, broj riješenih predmeta je veći nego prethodne godine i iznosi 425,4 po rješavatelju. Ujedno se skratilo i vrijeme potrebno za rješavanje predmeta, a broj neriješenih predmeta pao je sa 122,7 predmeta u 2018. na 98,3 u 2019.

Opći pregled kretanja predmeta županijskih državnih odvjetništava pokazuje da je na županijskoj razini broj primljenih predmeta 31.579 predmeta što je gotovo identično s podacima za 2018., kada je primljeno 31.468 predmeta. Slična je situacija i s brojem riješenih predmeta koji u 2018. iznosi 32.044, a u 2019. 32.536 predmeta. Iako je i na ovoj razini u odnosu na 2018. broj rješavatelja smanjen, sa 170 na 163, povećan je broj riješenih predmeta sa 188,5 na 199,6 po rješavatelju. Također smanjen je i broj neriješenih predmeta po rješavatelju u odnosu na 2018. sa 28,6 na 22,6 neriješenih predmeta, a skratilo se i vrijeme rješavanja predmeta.

Opći pregled kretanja predmeta Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta pokazuje da se broj primljenih predmeta povećava, i to sa 1.427 u 2018. na 1.553 u 2019. Broj riješenih predmeta je s 1.492 u 2018. povećan na 1.626 predmeta u 2019., dok je broj neriješenih predmeta smanjen sa 710 na 652 predmeta u 2019., a skraćeno je i vrijeme rješavanja predmeta.

Opći pregled kretanja predmeta Državnog odvjetništva Republike Hrvatske pokazuje da se broj primljenih predmeta povećava, i to sa 5.040 u 2018. na 5.327 u 2019. Broj riješenih predmeta je sa 5.242 u 2018. povećan na 5.896 u 2019., dok je broj neriješenih predmeta smanjen sa 2.225 na 1.708 u 2019. Zbog povećanog broja rješavatelja u 2019., koji je porastao s 24 na 31,3, smanjen je broj neriješenih predmeta i skraćeno vrijeme rješavanja gotovo za jednu trećinu.

Rad u kaznenim predmetima

Prema podacima iz Izvješća državna odvjetništva zaprimila su 35.912 kaznenih prijava protiv poznatih počinitelja (sve fizičke i pravne osobe), što je 758 prijavljenih osoba više nego 2018., kada je prijavljeno 35.154 osobe, i predstavlja porast od 2,1 %.

Najveći broj kaznenih prijava odnosi se na poznate fizičke osobe - 34.747, što uključuje kaznene prijave protiv odraslih osoba, mlađih punoljetnika i maloljetnika, a što je 2,4 % više u odnosu na prethodnu godinu. Po dobnim skupinama najzastupljenije su kaznene prijave protiv odraslih osoba odnosno 31.287, (87,1 %), mlađi punoljetnici sudjeluju s 1.984 prijava (5,5 %) i maloljetne osobe sudjeluju sa 1.476 prijava (4,1 %) te pravne osobe s 1.165 prijava (3,3 %).

U 2019. prijavljeno je 1.165 pravnih osoba što je 23 prijavljene osobe manje nego u 2018., i predstavlja pad od 2 %.

Državna odvjetništva u 2019. (bez kaznenih prijava protiv maloljetnih osoba) zaprimila su ukupno 34.436 kaznenih prijava, a s obzirom na to da je iz 2018. ostalo neriješeno ukupno 12.468 kaznenih prijava, to su u radu imala ukupno 46.688 prijava. Od ukupnog broja kaznenih prijava u radu riješene su 33.854 prijave ili 72,5 %, čime je zadržana visoka razina ažurnosti u radu državnih odvjetništava. Donošenjem državnoodvjetničke odluke (rješenje o odbačaju, neposredna optužnica, optužnica s kaznenim nalogom ili rješenje o provođenju istrage), riješene su 31.832 prijave (94 %), dok je 2.022 prijava (6 %) riješeno na drugi način. Na kraju izvještajnog razdoblja ostale su neriješene 12.834 prijave u kojima je u najvećem broju slučajeva u tijeku provođenje izvida. Po zastupljenosti u strukturi odluka povodom kaznenih prijava protiv poznatih osoba (bez maloljetnih osoba), najzastupljenije odluke su odbačaji kaznenih prijava, i to 14.186 odbačaja kaznenih prijava, 7.292 neposrednih optužnica, 6.185 optužnica s kaznenim nalogom, 4.169 rješenja o provođenju istrage te je 2.022 riješeno na drugi način.

U odnosu na duljinu trajanja istrage ističe se da je od ukupno 3.664 dovršenih istraga u 2019., njih 3.077 (84 %) dovršeno u zakonskom roku od 6 mjeseci, do 12 mjeseci trajalo je vođenje 468 istraga (12,8 %), 94 istrage do 18 mjeseci (2,6 %), 25 istraga u trajanju duljem od 18 mjeseci (0,7 %), što ukazuje na ažurno postupanje državnih odvjetništava. U odnosu na strukturu odluka po dovršenoj istrazi u 2019. podignuto je 3.412 optužnica, što je za 458 optužnica više nego u 2018., kada su podignute 2.954 optužnice (povećanje za 13,4 %). Broj podignutih optužnica participira u svim odlukama po dovršenoj istrazi s 84,1 %, što ukazuje na osnovanost odluke državnog odvjetnika o provođenju istrage.

Državna odvjetništva u 2019. podigla su optužnice protiv 16.889 osoba (sve fizičke i pravne osobe bez maloljetnika), od kojih su povukla optužnice u odnosu na 22 osobe.

Tijekom 2019. optužna vijeća nadležnih sudova donijela su ukupno 10.617 odluka o podignutim optužnicama od kojih je 10.271 ili 96,74 % rješenja o potvrđivanju optužnice, 277 ili 2,61 % rješenja o vraćanju optužnice na dopunu te je svega 69 ili 0,65 % postupaka obustavljeno od strane optužnog vijeća, što ukazuje na osnovanost odluka o podizanju optužnice.

Tijekom 2019. donesene su prvostupanjske presude u odnosu na 16.299 osoba, što je za 5,3 % više u odnosu na 2018., kada su sudovi donijeli presude u odnosu na 15.435 osoba. Od navedenog broja presuda 14.920 ih je osuđujućih, pa je i u promatranom izvještajnom razdoblju zadržana visoka razina uspješnosti u postupku koja iznosi 91,54 %. Doneseno je i 897 oslobađajućih presuda (5,50 %) te 482 odbijajuće presude (2,96 %), pa je struktura prvostupanjskih presuda u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje u bitnome nepromijenjena.

U izvještajnom razdoblju doneseno je ukupno 14.920 osuđujućih presuda što je za 835 presuda više u odnosu na prethodno razdoblje kada ih je doneseno 14.085.

Od izrečenih kaznenih sankcija na kazne zatvora presuđeno je ukupno 3.544 (23,8 %) osoba, od čega je njih 1.059 ili 29,9 % zamijenjeno radom za opće dobro na slobodi, dok su tri osobe ili 0,08 % presuđene na dugotrajnu kaznu zatvora.

Na uvjetnu osudu u izvještajnom razdoblju osuđeno je 10.878 osoba (72,9 %), novčana kazna izrečena je prema 362 osobe (2,4 %), a prema 136 osoba (0,9 %) izrečene su ostale kaznene sankcije.

U izvještajnom razdoblju ukupno je u odnosu na 829 osoba oduzeta imovinska korist u iznosu od 123.531.087,27 kuna. Broj osoba u odnosu na koje je oduzeta imovinska korist manji je u odnosu na 2018. (892 osobe), tako da je i vrijednost oduzete imovinske koristi u 2019. manja.

Temeljem prijedloga državnog odvjetništva u 2019. sud je odredio 69 privremenih mjera osiguranja oduzimanja imovinske koristi u ukupnoj visini od 134.467.277,92 kuna. U odnosu na 2018. kada je bila određena 31 privremena mjera, broj privremenih mjera određenih u 2019. povećan je za 122,6 % pa je tako znatno porasla i vrijednost zamrznute imovinske koristi obzirom je u 2018. iznosila 39.323.324,01 kuna.

Prikaz rada i odluka Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (USKOK-a)

U 2019. zaprimljeno je ukupno 1.365 kaznenih prijava od čega 1.323 prijave protiv fizičkih osoba te 42 prijave protiv pravnih osoba, što ne predstavlja značajnije odstupanje u odnosu na 2018., nego tek neznatan pad broja zaprimljenih kaznenih prijava od 1,2 %.

Od ukupno 1.373 prijave u radu nije ostala niti jedna neriješena prijava što ukazuje na visok stupanj ažurnosti u radu Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta. U strukturi donesenih odluka najbrojnija su rješenja o odbačaju koja su donesena u odnosu 967 prijava ili 70,4 %, što je na razini broja odbačaja iz ranijih godina.

Razlozi ovako velikog udjela odbačaja kaznenih prijava u ukupnom broju donesenih odluka, jednako kao i ranijih godina, prvenstveno leže u strukturi podnositelja kaznenih prijava. Tako od ukupno 967 odbačenih prijava njih 99,6 % se odnosi na kaznene prijave građana i drugih podnositelja, dok je tek 0,4 % odbačenih prijava podnesenih od strane policije.

U odnosu na ukupan broj prijava u radu tijekom 2019. doneseno je 395 rješenja o provođenju istrage ili 28,9 %, od čega se 21 rješenje odnosi na provođenje istrage protiv pravnih osoba. U odnosu na prethodno razdoblje u 2019., rješenja o provođenju istrage donesena su za više od 7,1 % osoba, nego u 2018. S obzirom na strukturu najveći broj rješenja o provođenju istrage donesen je zbog kaznenih djela iz područja organiziranog kriminaliteta (64 %), i to pretežno kaznenih djela protiv gospodarstva.

Podignuto je osam neposrednih optužnica, što čini svega 0,7 % u odnosu na ukupan broj donesenih odluka. Ovdje se u pravilu radi o slučajevima podmićivanja službenih osoba od strane građana u cilju izbjegavanja sankcija za prekršaje koje su službene osobe prijavile ili pak zlouporabe položaja i ovlasti službenih osoba u kojima nije nastala znatnija šteta, niti je drugima stečena znatnija protupravna imovinska korist.

Tijekom izvještajnog razdoblja dovršene su istrage protiv 385 osoba. Od tog broja njih 55 odnose se na istrage pokrenute u 2019., dok se preostalih 330 istraga odnosi na ranije godine. Tako su u ovom izvještajnom razdoblju dovršene istrage protiv 48 osoba iz 2017. te protiv 282 osobe iz 2018.

Po dovršenoj istrazi doneseno je ukupno 392 odluke, od čega su 372 osobe optužene (94,9 %), protiv 17 osoba (4,3 %) istraga je obustavljena, (u 14 slučajeva jer nisu prikupljeni dokazi dostatni za podizanje optužnice i u tri slučaja jer su pravne osobe prestale postojati), protiv jedne osobe (0,3 %) istraga je obustavljena po sudu, dok protiv dvije osobe (0,5 %) istraga je ustupljena na rad drugom stvarno nadležnom državnom odvjetništvu. Postotak optuženih osoba na razini je proteklih izvještajnih razdoblja.

U izvještajnom razdoblju optužene su 372 osobe, što je 44,8 % više u odnosu na 2018. kada je optuženo 257 osoba. Navedeno povećanje povezuje se s povećanjem broja istraga za 7,1 %, kao i završetkom više složenih istraga pokrenutih u 2017. kojima je ukupno obuhvaćeno 48 osoba, no na razini je broja optuženih osoba promatrano u duljem vremenskom razdoblju.

Optužno vijeće je u referentnom razdoblju odlučivalo o 396 optužnica, od čega su potvrđene 392 optužnice ili 99 % svih podignutih optužnica. Povučениh i vraćenih optužnica u izvještajnom razdoblju nije bilo.

Doneseno je ukupno 319 presuda od čega 294 ili 92,2 % osuđujućih, 24 ili 7,5 % oslobađajućih i 1 ili 0,3 % odbijajućih iz čega se da zaključiti da je broj osuđujućih presuda kontinuirano visok. Od ukupno 294 osuđujućih presuda njih 216 ili 73,5 % presuda je na temelju sporazuma stranaka, a što u odnosu na 2018. predstavlja porast od 6,6 %.

Rad u građanskim i upravnim predmetima

Prema podacima iz Izvješća županijska i općinska državna odvjetništva zaprimila su 75.552 nova predmeta, čime je u odnosu na prethodnu godinu broj predmeta povećan za 5.837 odnosno 8,37 %. Broj sudskih predmeta u odnosu na 2018. povećan je za 5.253 predmeta odnosno 10,86 %. Broj upravnih predmeta bilježi rast u odnosu na 2018. za 489 predmeta odnosno 15,06 %. Od ukupnog broja predmeta, 70,92 % se odnosi na sudske, 4,94 % na upravne, a 24,13 % na državnoodvjetničke predmete.

Iz prikazanih podataka o strukturi i kretanju predmeta u odnosu na vrstu zastupanja, proizlazi da se u 99,7 % sudskih i upravnih predmeta obavlja zastupanje na temelju zakona, dok se zastupanje po punomoći odnosi samo na 0,30 % predmeta.

U odnosu na izvanparnično rješavanje sporova važno mjesto zauzima mirno rješavanje spora temeljem članka 186.a Zakona o parničnom postupku. Od 2016. do 2019. primljeno je ukupno 31.506 novih predmeta za mirno rješenje spora vrijednosti 48.998.643.000,00 kuna u kojima je sklopljeno 6.978 nagodbi ukupne vrijednosti 481.765.000,00 kuna. Sklapanjem izvansudskih nagodbi smanjuju se izravni troškovi (kamate, troškovi odvjetnika i dr.) te neizravni troškovi (rad sudova i samih državnih odvjetništava).

Iz podataka o odlukama i postupanju državnog odvjetništva u parnicama razvidno je da su donesene ukupno 6.082 državnoodvjetničke odluke, izjavljene su 1.552 žalbe na odluke prvostupajskih sudova i 249 revizija protiv pravomoćnih odluka.

U strukturi predmeta analizirano prema državnom tijelu iz čijeg djelokruga proizlazi, najveći je broj predmeta vezan uz nadležnost Ministarstva državne imovine, 1.186 parnica, Ministarstva unutarnjih poslova 928 parnica, Ministarstva zdravstva 885 parnica u kojima se Republika Hrvatska u 99 % u spor umiješala na strani tuženih kliničkih bolnica čiji

je osnivač. Slijedi Ministarstvo pravosuđa na četvrtom mjestu po zastupljenosti predmeta, njih 614 od čega se 42 % odnosi na naknadu štete u vezi s osobama lišenim slobode, a 45 % na radne sporove koje su pokrenuli pravosudni policajci. Na petom je mjestu Ministarstvo obrane s 555 predmeta od čega 40 % otpada na radne sporove pokrenute tužbama vojnih osoba te 42 % na zahtjeve za isplatu. Na djelokrug Ministarstva poljoprivrede odnosi se 397 predmeta, a u najvećem broju riječ je o stvarnopravnim sporovima oko poljoprivrednog zemljišta (241 predmet) te o zahtjevima za isplatu proizašlih iz korištenja poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske. Ministarstvo financija zastupljeno je sa 332 predmeta od čega se 94 predmeta odnose na zahtjeve državnih službenika-carinika radi isplate razlike plaće te sporovi iz djelokruga rada Porezne uprave.

Analiza podataka o dobivenim, odnosno izgubljenim parnicama prema vrijednosti predmeta spora pokazuje da je Republika Hrvatska uspjela u 62,81 %, što iznosi 313.311.000,00 kuna, dok nije uspjela u 37 % vrijednosti predmeta spora, što iznosi 185.499.000,00 kuna.

U upravnim sporovima evidentan je trend pada broja primljenih predmeta između ostalog, stoga što su upravni postupci radi denacionalizacije u najvećem broju slučajeva okončani. U 169 predmeta (75,11 %) državno odvjetništvo sudjeluje u upravnim sporovima u svojstvu zainteresirane osobe radi zaštite javnog interesa.

Inače je u referentnom razdoblju povećan broj novih upravnih predmeta s 1.539 u 2018. na 1.993, na strani predlagatelja i s 1.571 na 1.743 na strani protustranke, zbog unosa "starih" upravnih predmeta radi povrata oduzete imovine za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine u CTS (elektroničko praćenje spisa).

Državna odvjetništva postupaju i u adhezijskim postupcima (podnošenje imovinskopravnog zahtjeva u kaznenom postupku), kao i u izvanparničnim postupcima, od kojih je u 2019. primljeno 15.473, a riješeno 15.396 predmeta, zemljišnoknjižnim predmetima kojih je primljeno 7.007, a riješeno 6.907 te predmetima davanja pravnih mišljenja kojih je riješeno 3.625.

Rad u pojedinim vrstama predmeta

U Izvješću sadržano je i izvješće o radu po posebnim tematskim područjima i aktualnoj problematici za koje je ocijenjeno da su od osobitog značaja za Republiku Hrvatsku.

Od toga se izdvaja rad na progonu počinitelja kaznenih djela ratnih zločina. Tijekom 2019. zaprimljeno je 60 kaznenih prijava zbog kaznenih djela ratnih zločina počinjenih tijekom Domovinskog rata, pa je s obzirom na kaznene prijave iz ranijih razdoblja u radu nadležnih županijskih državnih odvjetništava bilo ukupno 66 kaznenih prijava. U 2019. donošenjem rješenja o provođenju istrage riješene su 24 prijave, dok su prijave protiv 4 osobe odbačene, bilo zbog smrti potencijalnog osumnjičenika, bilo zbog nepostojanja osnovane sumnje da je počinjeno djelo. U odnosu na 38 osoba protiv kojih prijave nisu još meritorno riješene, u tijeku je provođenje izvida i dokaznih radnji kako bi se moglo odlučiti o eventualnom pokretanju postupka. U 2019. optuženo je 27 osoba, a nadležni županijski sudovi donijeli su presude u odnosu na 29 osoba, pri čemu je 18 osoba osuđeno, 9 osoba je oslobođeno optužbe, na koje presude je državno odvjetništvo uložilo žalbe, a protiv dvije osobe donesena je odbijajuća presuda.

Optužnice podignute tijekom 2019. odnose se na više osoba zbog kaznenih djela ratnih zločina počinjenih na području Vukovara i to zbog zlostavljanja i ubojstava civila. Podignuta je i optužnica protiv više osoba zbog topničkog napada na području Lasinje i okolnih mjesta na desnoj obali Kupe, kao i zbog uništavanja kulturnih i povijesnih spomenika na području Erduta i Cetingrada. Tri su osobe optužene zbog kaznenih djela ratnih zločina na području Slunja zbog zlostavljanja civilnih osoba, a jedna osoba optužena je zbog zlostavljanja i ubojstava civila u mjestima Poljanak, Vukovići i Korenica.

Osim navedenoga, u ovom poglavlju Izvješća obrađena su i druga područja ocijenjena osobito važnima za Republiku Hrvatsku, primjerice kaznena djela počinjena iz mržnje i govor mržnje, kaznena djela vezana uz zlouporabu droga, koruptivna kaznena djela te zastupanje od strane državnog odvjetništva u imovinskim sporovima pred inozemnim sudovima i tijelima, rad na predmetima davanja pravnih mišljenja itd.

Materijalni i financijski uvjeti za rad državnog odvjetništva

Tijekom 2019. u suradnji s Ministarstvom pravosuđa nastavljeno je opremanje državnih odvjetništava prije svega informatičkom opremom, prijenosnim računalima i sl., a veliki korak učinjen je i na području uspostave e-komunikacije.

U referentnoj godini riješen je jedan od gorućih smještajnih problema državnog odvjetništva, naime Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta je dobio odgovarajući prostor za rad na adresi Vlaška 116 u Zagrebu, čime se otvorila mogućnost potpunoj implementaciji CTS-a, kao i mogućnost zapošljavanja službenika nužnih za funkcioniranje Ureda.

Vežano za smještaj i opremljenost prostora i opreme potrebne za učinkovit rad, u Izvješću se navodi kako neka državna odvjetništva i dalje rade u neadekvatnom prostoru, primjerice Općinsko državno odvjetništvo u Zadru, Građansko-upravni odjel Općinskog državnog odvjetništva u Zagrebu, Županijsko državno odvjetništvo u Bjelovaru, Općinsko državno odvjetništvo u Sisku i dr.

Što se tiče financijskih sredstava, za rad svih državnih odvjetništava odobrena su sredstva u iznosu od 423.346.114,00 kuna, od čega je 103.176.931,00 kuna odobreno za rad Državnog odvjetništva Republike Hrvatske koje 80,21 % tih sredstva, odnosno 82.759.000,00 kuna izdvaja za troškove zastupanja u međunarodnim arbitražama.

ZAKLJUČAK

U Izvješću su izneseni podaci temeljem kojih se može stvoriti cjelovita slika o radu državnih odvjetništava na svim razinama. Usprkos uvjetima rada državnoodvjetničkih dužnosnika i službenika zadržan je visok stupanj ažurnosti kvalitete i uspješnosti u postupanju.

Novi Zakon o državnom odvjetništvu i Zakon o državnoodvjetničkom vijeću stupili su na snagu 1. rujna 2018., a Zakon o područjima i sjedištima državnih odvjetništava 1. siječnja 2019. Ovi zakoni su u određenom dijelu na drugačiji način uredili rad i organizaciju državnog odvjetništva, ali i izmijenili ustroj i teritorijalnu nadležnost općinskih državnih odvjetništava.

Stoga je u 2019. državno odvjetništvo bilo angažirano na implementaciji navedenih zakona za što je bilo potrebno donošenje niza akata (trajni i privremeni premještaji državnih odvjetnika, službenika, upućivanje na rad u drugo državno odvjetništvo), kao i izvršiti prijenos predmeta na novoosnovana državna odvjetništva, kako fizički, tako i kroz informacijski sustav CTS.

Državno je odvjetništvo aktivno sudjelovalo u donošenju podzakonskih propisa, i to prvenstveno Poslovnika državnog odvjetništva i Okvirnih mjerila za rad zamjenika državnih odvjetnika, slijedom čega će u budućem razdoblju biti potrebno razviti novi sustav statističkog praćenja rada dužnosnika, kako bi se doprinijelo ujednačavanju državnoodvjetničke prakse i jedinstvenoj primjeni zakona na cijelom području Republike Hrvatske.

Iako izneseni podaci o radu državnog odvjetništva ukazuju na visok stupanj ažurnosti u radu državnog odvjetništva i uspješnost u postupanju, Vlada Republike Hrvatske smatra kako je u narednom razdoblju potrebno poduzimati dodatne mjere i aktivnosti za daljnje povećanje efikasnosti u radu i znatnije skraćivanje vremena donošenja državnoodvjetničkih odluka. Potrebno je osigurati najvišu razinu učinkovitosti postupanja u svim predmetima, s posebnim naglaskom na predmete ratnih zločina i zločina iz mržnje.

S obzirom na postojanje velikog interesa javnosti za rad državnog odvjetništva te s ciljem jačanja povjerenja u pravosudne institucije, podupiremo aktivnije komuniciranje o radu državnog odvjetništva, uvažavajući pri tome mjerodavne zakonske odredbe i ne ugrožavajući njegovu samostalnost i neovisnost.

Vlada Republike Hrvatske daje pozitivno mišljenje na Izvješće i predlaže Hrvatskome saboru da prihvati Izvješće.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuđa i uprave dr. sc. Ivana Malenicu i državne tajnike mr. sc. Josipa Salapića, Juru Martinovića i Sanjina Rukavinu.

